

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Socioloxía da comunicación e da opinión pública		Código	615G01310
Titulación	Grao en Socioloxia			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Golías Pérez, Montserrat	Correo electrónico	montserrat.golias@udc.es	
Profesorado	Golías Pérez, Montserrat	Correo electrónico	montserrat.golias@udc.es	
Web	sociologia.udc.es			
Descrición xeral	Trátase de presentar ao alumno o contexto da sociedade da información e do coñecemento, a comunicación como variable que incide no proceso social. Para iso preténdese observar a socioloxía da comunicación e a opinión pública como materia aplicada e xeneral da socioloxía. Desenvólvese o marco teórico e o seu contextualización e analízase o peso da opinión na sociedade.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Conocimiento de los componentes básicos de las desigualdades sociales y las diferencias culturales.
A3	Introducción a la evolución de las sociedades contemporáneas y de sus movimientos sociales y políticos.
A4	Relaciones entre la población, los recursos y medio ambiente en su movimiento y estructura; y el estudio de las técnicas y métodos del análisis demográfico.
A5	Aprendizaje de los conceptos y de las técnicas estadísticas aplicadas a la sociedad humana.
A9	Análisis de los principales conceptos y generalizaciones sobre la sociedad humana y sus procesos.
A14	Capacidades en elaborar, utilizar, e interpretar indicadores sociales e instrumentos de medición social.
A16	Conocimientos y habilidades técnicas para la producción y el análisis de los datos cuantitativos y cualitativos.
A25	Habilidades en el desarrollo de las organizaciones (asesoramiento, diseño y gestión de organizaciones e instituciones).
A27	Conocimientos y habilidades de las técnicas de muestreo y de trabajo de campo.
B1	Capacidad de organización y planificación.
B2	Toma de decisiones.
B3	Capacidad de análisis y síntesis.
B4	Resolución de problemas.
B9	Reconocimiento a la diversidad y a la multiculturalidad.
B10	Habilidades en las relaciones interpersonales.
B21	Aprendizaje autónomo.
B22	Liderazgo.
B24	Habilidades para contextualizar e identificar los actores clave en cada situación.
B27	Capacidades en reconocer la complejidad de los fenómenos sociales.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, en las lenguas oficiales de la comunidad autónoma.
C3	Utilizar las herramientas básicas de las tecnologías de la información y las comunicaciones (TIC) necesarias para el ejercicio de su profesión y para el aprendizaje a lo largo de su vida.
C7	Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.
C8	Valorar la importancia que tiene la investigación, la innovación y el desarrollo tecnológico en el avance socioeconómico y cultural de la sociedad.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
	A	B	C
Desenvolver as habilidades na información, na transmisión, na negociación, na comunicación e no coñecemento. Igualmente desenvólvense os perfís e significados da opinión pública	A3	B1	C1
	A4	B2	C3
	A5	B3	C7
	A9	B4	C8
	A14	B9	
	A16	B10	
		B21	
	B22		
	B24		
	B27		
Desarrollar capacidade de aprendizaxe autónomo mediante a búsqueda guiada por la profesora, de textos relevantes da materia na Biblioteca o noutros canles de búsqueda	A1	B1	C1
	A3	B2	C3
	A4	B3	C7
	A5	B4	C8
	A9	B9	
	A14	B10	
	A16	B21	
	A25	B22	
	A27	B24	
		B27	
Desenvolver coñecementos e habilidades terminolóxicas e categoriais mediante a exposición na aula, en clases prácticas	A1	B1	C1
	A3	B2	C3
	A4	B3	C7
	A5	B4	C8
	A9	B9	
	A14	B10	
	A16	B21	
	A25	B22	
	A27	B24	
		B27	

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. Orixe e desenvolvemento da Socioloxía da Comunicación	1.1. Conceptos fundamentais de información, comunicación e opinión pública e distincións terminolóxicas. 1.2. A comunicación como obxecto de análise sociolóxica: conceptos e definicións; os compoñentes da comunicación; modelos teóricos da comunicación e tradicións no campo da teoría da comunicación; contextos e tipos de comunicación 1.3. Perspectivas teóricas para a análise sociolóxica da comunicación: os inicios en Estados Unidos e Europa; principais tradicións científicas no estudo da comunicación de masas
Tema 2. O estudo dos efectos mediáticos	2.1. A influencia (nos e dos) medios. 2.2. Evolución histórica na análise dos efectos mediáticos 2.3. Análise empírica dos efectos dos medios: modelos teóricos. 2.4. Revisión de conceptos e enfoques actuais

Tema 3. Opinión Pública	3.1. Orixe e desenvolvemento da Opinión Pública 3.2. Conceptualización do proceso de Opinión Pública 3.3. Características e estudos sobre o funcionamento da Opinión Pública 3.4. Perspectivas teóricas para a análise sociolóxica da Opinión Pública e enfoques actuais 3.5. Controversias arredor da Opinión Pública 3.6. Medidas de opinión pública
Tema 4. Información, comunicación e opinión pública na era da posmodernidade dixital. Discusións actuais	4.1. Novas formas de comunicación: comunicación móbil, redes sociais e aplicacións. A cultura da imaxe a inmediatez e as inxerencias. 4.2. Confusión e desinformación no espazo virtual. Conceptos e perspectivas. 4.3. democracia mediática. Comunicación para o cambio social Este último tema está dedicado ao debate intelectual sobre o impacto dos fenómenos sociais actuais.
Tema 5. A investigación empírica da información, a comunicación e a Opinión Pública, dende a socioloxía	5.1. Deseño e fases do proceso de investigación 5.2. Análise de contido e análise de discursos 5.3. Softwares de análise cualitativo (CAQDAS) 5.4. Interpretación e presentación dos resultados 5.5. Ética e reflexividade

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Proba obxectiva	A5 A9 A14 A16 B3 B9 B27 C8	2	16	18
Sesión maxistral	A3 B3 B9 B27	25	25	50
Traballos tutelados	A14 A16 A25 A27 B1 B2 B3 B4 B22 B24 B27 C1 C3 C7 C8	13	26	39
Obradoiro	A1 A4 A27 B10 B21 B24 C1 C7	13	26	39
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva	Realizarase unha proba obxectiva para valorar a correcta comprensión e aplicación dos contidos teóricos da materia.
Sesión maxistral	A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso casi exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia. A sesión se complementará co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. Motivarase e valorarase a participación dos/as alumnos/as, mediante preguntas ou/e debates

Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente á aprendizaxe do ?como facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe pola profesora-titora. Realización dun traballo en grupo de carácter empírico que consistirá na análise de contido cuantitativo e cualitativo nos medios de comunicación dixitais, sobre un tema de actualidade. As instrucións para a súa realización estarán a disposición dos e das estudantes na aula virtual da materia.
Obradoiro	Realización de actividades prácticas individuais nas que se combinan diferentes probas: lecturas, debates, análises de fontes secundarias, resolución de problemas, roll play, exposicións orais trátase de prácticas sobre un tema específico, realizadas co apoio e supervisión das profesoras da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Traballos tutelados Obradoiro	A atención personalizada será de carácter individual (ou grupal) para solucionar dúbidas e/ou problemas que xurdan durante as clases, a realización das actividades do obradoiro ou a elaboración do traballo tutelado. A atención farase durante a celebración das sesións interactivas ou en horario de titorías, de forma presencial no despacho da profesora ou a través da canle de comunicación institucional Teams. Recoméndase concertar cita previa para a titoría por correo electrónico, coa finalidade de organizar as citas e concertar o sistema de reunión (presencial ou online)

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A14 A16 A25 A27 B1 B2 B3 B4 B22 B24 B27 C1 C3 C7 C8	Realización dun traballo grupal de carácter empírico que consistirá no Seguimento e Análise (de contido e de discurso) dun tema de actualidade nos Medios de Comunicación dixitais. As instrucións para a súa realización estarán a disposición dos e das estudantes na aula virtual da materia.	25
Proba obxectiva	A5 A9 A14 A16 B3 B9 B27 C8	Realizarase unha proba obxectiva para valorar a correcta comprensión e aplicación dos contidos da materia. A proba combinará preguntas tipo test con preguntas de resposta curta.	50
Obradoiro	A1 A4 A27 B10 B21 B24 C1 C7	Realización de actividades prácticas (de carácter grupal ou individual) nas que se combinan diferentes probas: lecturas, debates, análises de fontes secundarias, resolución de problemas, roll play, trátase de prácticas sobre un tema específico, realizadas co apoio e supervisión das profesoras da materia.	25

Observacións avaliación

SISTEMA DE AVALIACIÓN ALUMNADO:

Todas as actividades, tarefas e traballos a realizar ao longo do cuadrimestre contabilizan para a nota final. As prácticas e o traballo de investigación realizaranse ao longo do cuadrimestre e a proba obxectiva (exame) na data oficial de primeira convocatoria.

Tanto as prácticas do taller como o traballo de investigación tutelado serán entregados nas datas marcadas pola profesora a través da plataforma habilitada para iso na aula Virtual. Non se corraxirá ningunha práctica fóra de prazo. O traballo tutelado só se corraxirá unha vez tras a data de entrega (non haberá segunda corrección) pois o alumnado xa conta coas instrucións e a guía da profesora nas sesións interactivas e nas tutorías.

A parte práctica da materia supón o 50% da nota final. Está composta de Traballo Tutelado (25%) + actividades dos talleres (25%). Para ser avaliado desta parte é obrigatorio entregar o traballo tutelado.

A parte teórica da materia será avaliada mediante a realización dun exame, nas datas oficiais de primeira e segunda oportunidade aprobadas pola Xunta de Facultade e supón o 50% da nota.

Avaliarase a parte práctica sobre 10 puntos (5 puntos o traballo e 5 as actividades do obradoiro) e a parte teórica sobre 10 puntos. A cualificación final será o resultado da media das dúas partes (teórica e práctica) A nota mínima para superar cada unha das partes é un 5 sobre 10 (aprobado) No caso de non superar unha das partes na primeira convocatoria, gardarase a nota da parte superada para a segunda oportunidade e aparecerá na acta de primeira oportunidade a nota da parte non aprobada (só se garda a nota durante o curso vixente).

ALUMNADO CON DISPENSA OU RECOÑECIMENTO DE DEDICACIÓN A TEMPO PARCIAL:

Aqueles/os alumnos/as con dispensa ou recoñecemento de dedicación a tempo parcial deberán contactar coa profesora responsable da materia ao comezo de curso, para comunicar a súa situación.

- A parte práctica será avaliada mediante a realización dun traballo tutelado de maneira individual (25%) e actividades prácticas adaptadas á non presencialidade (25%) que a profesora porá á súa disposición na aula virtual. Tanto o traballo como as actividades prácticas deberán ser entregadas na data do exame oficial da materia.

- A avaliación dos contidos teóricos, será igual que a do alumnado presencial.

SEGUNDA OPORTUNIDADE: Para a parte teórica realizarase unha proba nas mesmas condicións que a de primeira oportunidade e na data oficial aprobada en Xunta de Facultade para a segunda oportunidade.

Para superar a parte práctica o

alumnado deberá realizar un traballo de maneira individual que inclúe aspectos aprendidos no taller e mediante o traballo tutelado (as indicacións poranse a disposición na aula virtual), a data de entrega será a do exame oficial de segunda oportunidade. Do mesmo xeito que na primeira oportunidade cada unha das partes suporá o 50% da nota, e para realizarse a media deberán ser superadas cun 5 sobre 10.

ALUMNADO ADI: Tanto nos contidos como no sistema de avaliación atenderanse ás recomendacións de axustes razoables propostas pola Unidade de Atención á Diversidade (ADI) no caso do alumnado con diversidade funcional ou NEAE, proporcionadas pola Coordinación do PAT do centro.

CONVOCATORIA ADIANTADA: As condicións de avaliación para o alumnado de convocatoria adiantada, serán un exame con contidos teóricos e prácticos a disposición do alumnado na aula Virtual, que suporá o 100% da nota.

ALUMNADO DE PROGRAMAS DE INTERCAMBIO: O sistema de avaliación será o mesmo que para o resto de estudantes.

OUTRAS OBSERVACIÓNS:

Os materiais utilizados nas sesións: presentacións, audiovisuais, lecturas e prácticas serán postos a disposición do/a alumno/a en formato dixital a través da aula Virtual.

Os traballos e prácticas entregaranse a través da aula Virtual, seguindo as instrucións da profesora.

Copiar ou tentar copiar nun exame así como plagiar partes dun traballo ou o traballo completo, supón suspender a materia (Artigo 14, punto 4.

Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dúas estudos de grao e mestrado universitario, UDC)

As actividades do taller, o traballo deben ser entregadas nas datas estipuladas pola docente, así como a asistencia ao exame deberá realizarse na data oficial aprobada en Xunta de Centro, só poderán modificarse de acordo aos supostos do artigo 12 das Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dúas estudos de grao e mestrado universitario, UDC.

Bibliografía básica

- Bauer, W (2009). La opinión pública y sus bases históricas. Santander : Universidad de Cantabria
 - Berlo, D. K. (2000). El proceso de la comunicación : introducción a la teoría y a la práctica. Buenos Aires : Librería "El Ateneo"
 - De Fleur, Melvin L., et al. (1982). Teorías de la comunicación de masas. Barcelona: Paidós
 - Espinar, E. et. al (2006). Introducción a la Sociología de la Comunicación. Universidad de Alicante
 - Fracassetti, L. (2010). La opinión pública. [Santander] : Acopos, Universidad de Cantabria
 - González, M.J. et. al (2004). Sociología de la comunicación . Alicante : Compas
 - González Radio, V (2005). La opinión pública. Santiago de Compostela : Tórculo
 - González Radio, V (2006). Socioloxía da comunicación e opinión pública. Santiago de Compostela: Lea
 - González Radio, V (2006). El estudio de la sociología en la sociedad de la información. Santiago de Compostela: Tórculo
 - Habermas, J (1998). Teoría de la acción comunicativa. Madrid: Taurus
 - Han, Byung-Chul (2022). Infocracia : la digitalización y la crisis de la democracia. Barcelona : Taurus
 - Hernández Sánchez, A (2008). Sociología de la opinión pública. Valladolid : Universidad de Valladolid
 - Luhmann, N. (2000). La realidad de los medios de masas. Rubí (Barcelona) : Anthropos
 - Martín López, E. (1998). Sociología de la comunicación humana. Madrid : Fundación para la Formación de Altos Profesionales
 - Martín López, E. (1990). Sociología de la opinión pública. Madrid : Beramar
 - Martín Serrano, M. (2007). Teoría de la comunicación : la comunicación, la vida y la sociedad. Madrid : McGraw-Hill
 - Roiz, M. (2005). Sociología de la comunicación y cultura de masas. Madrid : Laberinto
 - Thompson, J.B. (2003). Los media y la modernidad: una teoría de los medios de comunicación. Barcelona: Paidos
 - Varela, J. (ed.) (2002). Sociología e información. Madrid : La piqueta
 - Zuboff, Shoshana (2020). La era del capitalismo de la vigilancia : la lucha por un futuro humano frente a las nuevas fronteras del poder. Barcelona : Paidós
- NOTA: Esta bibliografía é susceptible de ser modificada a medida que avanza o curso académico co fin de adecuarse ás necesidades formativas do alumnado

Bibliografía complementaria

- Berger, P. L. (1968 (2015 reimp.)). La construcción social de la realidad/ Peter L. Berger, Thomas Luckmann. Buenos Aires : Amorrortu
- Bourdieu, P. (2008). El sentido práctico / Pierre Bourdieu ; [traducción de Ariel Dilon]. Madrid : Siglo XXI
- Breton, P. (2000). La utopía de la comunicación : el mito de la aldea global . Buenos Aires : Nueva Visión
- Castilla del Pino, C. (1990). La incomunicación. Madrid : Península
- De Moragas Spà, M (2011). Interpretar la comunicación : estudios sobre medios en América y Europa. Barcelona: Gedisa
- Del Valle Rojas, C. (2016). Nuevas formas de expresión en comunicación . Madrid : McGraw Hill
- Dewey, J. (2004). La opinión pública y sus problemas. Madrid : Morata
- Fernández-Cid Enríquez, M. (2008). La imagen de las personas mayores en los medios de comunicación de masas y la opinión pública. Madrid : UDP
- Galindo, J (Coord.) (2008). Comunicación, ciencia e historia : fuentes científicas históricas hacia una comunicología posible. Madrid: McGrawHill
- Gándara, S. (2016). INTERVENCIONES. Medios y estado. Los términos de un largo debate (2008-2016). Buenos Aires: Cazador de tormentas
- Gándara, S., & Heram, Y. (2021). Los estudios latinoamericanos de comunicación (2000-2018)¿ Consolidación académica, estancamiento burocrático o dispersión temática?. Astrolabio
- Gil Calvo, E (2018). Comunicación política : caja de herramientas. Madrid : Catarata
- González Radío, V (1996). Comunicación y pensamiento social periodismo y postperiodismo : convergencias teóricas y el marco social. Santiago de Compostela: Tórculo
- González Radío, V (2004). Comunicación e corpo. Santiago de Compostela : Lea
- González Radío, V (2007). Comunicación e interpretación de la vida en el refranero : cosificación ética y didáctica de las costumbres en España. Lugo : Deputación Provincial, Área de Cultura
- Habermas J. (1994). Historia y crítica de la opinión pública. México : Gustavo Gili
- Habermas, J (2002). Acción comunicativa y razón sin transcendencia. Barcelona : Paidós
- Hernández Sánchez, A (2010). Diccionario de la opinión pública. Madrid : Paraninfo
- Holzer, H (1978). Sociología de la comunicación. Madrid : Akal
- Izquierdo , A. (1985). Prensa y Opinión Política. Barcelona:Mitre
- Jones, O (2012). Chavs : la demonización de la clase obrera. Madrid : Capitán Swing
- Lash, S. (2005). Crítica de la información. Buenos Aires : Amorrortu
- Leydesdorff, L. (2015). Una teoría sociológica de la comunicación : la autoorganización de la sociedad basada en el conocimiento. México D.F. : Universidad Iberoamericana
- Lippmann, W. (2003). La opinión pública. Madrid : Langre
- Lucas Marín, A (1999). Sociología de la comunicación. Madrid : Trotta
- Lull, J. (2009). Medios, comunicación, cultura : aproximación global. Madrid : Amorrortu
- Martín Serrano, M. (2006). ¿ Para qué sirve estudiar Teoría de la Comunicación?.. Contratexto: Revista digital de la Facultad de Comunicación, (4).
- Mazzoleni, G (2010). La comunicación política. Madrid: Alianza
- Miller, G. A. (1980). Psicología de la comunicación. Barcelona : Paidós
- Mirzoeff, N (2016). Cómo ver el mundo : una nueva introducción a la cultura visual. Barcelona : Paidós
- Roda Fernández, R (1989). Medios de comunicación de masas : su influencia en la sociedad y en la cultura contemporáneas. Madrid : Centro de Investigaciones Sociológicas
- Dewey, J. (2004). La opinión pública y sus problemas. Madrid : Morata
- Silverstone, R. (2004). ¿Por qué estudiar los medios?. Buenos Aires : Amorrortu
- Simmel, G. (2002). Cuestiones fundamentales de sociología. Barcelona : Gedisa
- Stewart, D. K. (1973). Psicología de la comunicación teoría y análisis. Buenos Aires : Paidós
- Tierno Galván, E. (1973). Conocimiento y ciencias sociales. Madrid: Tecnos
- Williams, R (1982). Cultura sociología de la comunicación y del arte. Barcelona : Paidós
- Wolton, D. (2009). La otra mundialización : las batallas contemporáneas por la diversidad cultural. Barcelona : Gedisa

- Berganza Conde, M.R. (2001). Comunicación, opinión pública y prensa en la sociología de Robert E. Park. Madrid : CIS : Siglo XXI
- Xambó i Olmo, R. (2010). Los medios de comunicación social. En García Ferrando (Coord) Pensar nuestra sociedad globalizada : una invitación a la sociología (pp 431-458). Valencia : Tirant lo Blanch
- Bougnoux, D. (1999). Introducción a las ciencias de la comunicación. Buenos Aires : Buena Visión

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Introdución á socioloxía/615G01103

Métodos e técnicas de Investigación social/615G01105

Teoría sociolóxica 1/615G01110

Teoría sociolóxica 2/615G01203

Estrutura e cambio social/615G01208

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Socioloxía do consumo e investigación de mercados/615G01309

Materias que continúan o temario

Análise sociolóxica de textos e discursos/615G01407

Fontes de datos secundarios para o estudo da sociedade/615G01408

Observacións

O alumnado deberá revisar periodicamente a plataforma virtual e consultar os documentos e actividades propostos. A profesora comunicará co alumnado a través da aula Virtual ou do correo electrónico da UDC. A comunicación coa profesora deberá realizarse mediante as canles institucionais e utilizando o correo electrónico da universidade. Nesta materia: Débese facer un uso sustentable dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural. Terase en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais. De acordo coas diferentes normativas de aplicación para a docencia universitaria, débese incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (utilizarase unha linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores e autoras, fomentarse a intervención en clase de todos os estudantes, etc. Farase para identificar e modificar prexuizos e actitudes sexistas, e incidirá na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade. Así mesmo, respectarase o dereito á identidade de xénero. Facilitarase a plena integración do alumnado que, por motivos físicos, sensoriais, psíquicos ou socioculturais, experimente dificultades para un acceso adecuado, igualitario e rendible á vida universitaria. Sostérase o principio de debate democrático, escoitando e respectando todas as opinións diversas ao redor dos temas tratados, tanto de parte do profesorado como do alumnado.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías